

A Győri Ítéltábla a Dr. ... pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek** a Dr. Benyó Anette ügyvéd által képviselt **alperessel** szemben személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2018. március 20. napján kelt 5.P.20.653/2017/10. számú ítélete ellen az alperes által 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az illetékügyekben eljáró hatóság felhívására az állam javára 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft feljegyzett eljárási illetéket.

A felperest képviselő pártfogó ügyvéd másodfokú eljárással kapcsolatos díjából az alperesi fellebbezésre eső díj a 100 %-os mértékben pervesztes alperes terhére esik.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a korábban házassági kötelékben állt peres felek házasságból származó ... és ... utónevű gyermekeik vonatkozásában a kapcsolattartást az Ajkai Városi Bíróság 2.P.20.257/2011/103/I. számú, a Veszprémi Törvényszék 2014. február 11-én kelt döntésével jogerőre emelkedett ítélete szabályozta. A folyamatos kapcsolattartás kertében a felperesi apa minden naptári év páros hétvégéjén, szombat 09.00 órától, vasárnap 18.00 óráig a gyermekek elvitelével volt jogosult kapcsolattartásra. Az apa önhibáján kívül elmaradó folyamatos kapcsolattartás pótlására a kiesett hétvégét követő hétvégén volt jogosult a kiesett kapcsolattartással azonos módon és időtartamban.

A felperes 2017. január 14. napján nem tudta a gyermekeit a soron következő hétvégi kapcsolattartásra elvinni. Az alperes e-mail útján arról értesítette, hogy a gyermekekkel való kapcsolattartás azért marad el, mert a gyermekeknek tanulniuk kell és hoki tornán vesznek részt.

A felperes 2017. január 14. napján kelt beadványában a kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelemmel fordult az elsőfokú gyámhatósághoz, mely végzésében megállapította, hogy az alperes a kapcsolattartásra vonatkozó döntésben foglalt kötelezettségének 2017. január 14. napján önhibájából nem tett eleget, ezért őt 5.000,- Ft eljárási bírsággal sújtotta. Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú közigazgatási hatóság az elsőfokú végzést megváltoztatta és elutasította az apai kapcsolattartás végrehajtása iránti felperesi kérelmet.

A felperes felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.Kpk.50.050/2017/8. számú végzésével a másodfokú végzést hatályon kívül helyezte és a másodfokú hatóságot új eljárás lefolytatására és végzés meghozatalára kötelezte. Osztotta a felperes azon álláspontját, hogy a gyermeket gondozó és kapcsolattartásra kötelezett szülő nem változtathatja meg a kapcsolattartás időpontját. A gyermeket nevelő szülőt kizárólag kötelezettségek terhelik a kapcsolattartásban, a gyermek kapcsolattartási jogának biztosítása érdekében együttműködni köteles, és végre kell hajtania a kapcsolattartás szabályozásáról szóló bírósági, gyámhatósági döntésben foglaltakat. A bíróság nem osztotta azt az alperesi álláspontot, mely szerint a 2017. január 14-15. napján esedékes láthatás tekintetében már amiatt nincs helye a végrehajtás elrendelésének, mert a pótlás jogát biztosította a felperesnek. A bíróság álláspontja szerint amennyiben az önhiba igazolt, úgy a gyámhatóságnak gondoskodnia kell a hatáskörébe tartozó, a Gyer. 33. §-a (4) bekezdésében foglaltak szerinti szükséges intézkedések meghozataláról. A közigazgatási eljárás további alakulása a peradatokból nem állapítható meg.

A fenti előzményeket követően a peres felek ... utónevű gyermeke iskolai osztályközössége által fenntartott „...” Facebook közösségi csoportoldalon az alperes 2017. március 14. napján a következő bejegyzést tette:

„Nálunk apás hétvége volt. Ilyenkor - kéthetente - egyáltalán nincs tanulás, mert az apa ilyesmire nem hajlandó (1)

Arra viszont igen, hogy a gyámhivatalon keresztül számon kérje az iskolától, hogy a félévi témazárók előtt miért marad el a kapcsolattartás (2)....”

* * *

Felperes keresetében a Ptk. 2: 42. §-a (1) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára, 2:51. § (1) bekezdésének a) b) c) pontjára, a 2:52. § rendelkezéseire hivatkozással kérte annak megállapítását, hogy a felperes a Facebook-on közzétett - a fentiekben 1 és 2 sorszámmal megjelölt - valótlan tényállításnak minősülő nyilatkozataiban megsértette a jó hírnevét. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, illetve azt, hogy a jogsértéssel azonos fórumon kérjen tőle bocsánatot, ezzel adjon elégtételt számára, és fizessen meg a részére 150.000,- Ft sérelemdíjat.

Arra hivatkozott, hogy nem igaz, hogy nem hajlandó tanulni a gyermekekkel, s az sem, hogy a gyámhivatalon keresztül számon kérte az iskolát miért maradt el a kapcsolattartás. Az iskola megkeresésére az alperes magatartása miatt került sor, az alperes által előadottakból indult ki a gyámhivatal és azért kereste meg az iskolát, hogy kiderítse valóban az akadályozta-e a kapcsolattartást, mert sok volt a tanulnivaló.

Sérelmezte, hogy az alperes a szülői közösséget igyekszik ellene hangolni, kijelentése láthatóan negatív hatást váltott ki a szülőkből, a következő hozzászólásban szereplő hangulatjel is megrökönyödésről árulkodik.

* * *

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Nem vitatta, hogy a kereset tárgyává tett szövegrészt ő tette közzé, álláspontja szerint azonban ezzel összefüggésben a felperes személyiségi jogai nem sérültek. **Csak véleményt nyilvánított** - amit

jogában állt megosztani -, valótlan nem állított. Jogsértés hiányában nincs őt mitől eltiltani, ezen bejegyzésen túl nem tett hasonló megjegyzést sehol. A felperesnek semmilyen kára nem keletkezett, a hozzászólásához fűzött három hangulatjelből nem lehet a keresetben foglaltak szerinti következtetést levonni, a szülők a bejegyzéshez érdemi észrevételt nem tettek. Az igényelt sérelemdíj összegét eltúlzottnak tartotta.

A Facebookon folytatott beszélgetés előzménye az volt, hogy kiderült, hogy ... osztályában csak három gyermek tanult a hétfői környezetóra. Az apai kapcsolattartások után a hétvégi házi feladatokat sokszor vasárnap este vagy hétfő hajnalban készítették el a gyermekek. A Győri Járásbíróságon a szülői jogi felügyelet jog gyakorlása kapcsán folyamatban volt eljárásban két tanúvallomás is alátámasztotta azt, hogy a felperes inkább felhívja az ismerős szülőt vagy a tanítónőt, hogy kiderítse, hogy tényleg van-e házi feladat, vagy azt csak az anya adta fel - gyakorlásképpen - a gyerekeknek. Elképesztő az is, hogy az apa és annak szülei úgy gondolják, hogy a tanulással szemben kontrolálni szeretné az apai kapcsolattartást.

Ilyen előzmények mellett minden oka meg van azt gondolni, hogy kéthetente nincs tanulás az apai kapcsolattartás során. A gyámhivatal valóban írt levelet az iskolának - kiderítendő, hogy voltak-e félévi témazárók és kellett-e a gyerekeknek tanulni -, de nem miatta, hiszen az eljárás az apa kérelmére indult.

* * *

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jó hírnevéhez fűződő jogát a Facebook internetes oldalon ... Facebook Közösségi Csoportban 2017. március 14-én közzétett „Nálunk apás hétvége volt...” kezdetű megnyilatkozás kertében annak valótlan állításával, hogy „Kéthetente egyáltalán nincs tanulás, mert az apa ilyesmire nem hajlandó”, valamint annak a hamis színben való feltüntetésével, hogy az apa a gyámhivatalon keresztül számon kéri az iskolától, hogy a félévi témazárók előtt miért marad el a kapcsolattartás.

A fentiekén túl eltiltotta az alperest a további jogsértéstől, továbbá kötelezte, hogy elégtétel adásként gondoskodjon a ... Facebook oldalán közzétett nyilatkozat jogsértő voltát megállapító ítéleti rendelkezés 15 napon belül, ugyanezen Facebook oldalon történő közzétételéről.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, kötelezte az alperest, hogy az állam javára fizessen meg 28.800,- Ft eljárási illetéket, míg a felmerült további 7.200,- Ft illetéket érintően megállapította, hogy azt az állam viseli.

Rámutatott, hogy a jó hírnév megsértése nem csak a valótlan és az érintett hátrányos megítélésére alkalmas tényállítással valósulhat meg, hanem való tények közlésével is, ha a tények megtévesztő csoportosítása az egyes tényállási elemek elhallgatása, félreérthető megfogalmazása valóságot hamis színben tünteti fel.

A kereset tárgyát képező kitételek tartalmát a bizonyíthatósági teszt (BDT.2012.2653), illetve a PK. 12. számú állásfoglalás II. pontjában foglaltak szerint vizsgálta. A sérelmezett kitételek nyelvtani és logikai értelmezése alapján az álláspontja az volt, hogy **a sérelmezett 1. sz. kitétel első fele, valamint a második sérelmezett kitétel tényállítást tartalmaz, míg az első kitétel második fele véleménynyilvánítást.** Utóbbi valóságtartalmára ugyanis - azaz arra, hogy valaki valamire nem hajlandó - a bizonyíthatósági teszt szerinti bizonyítás nem folytatható le. A tényállításnak minősített

kitételeket - a közfelfogás szerint vizsgálva - alkalmasaknak minősítette a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására.

Az első kitétel első felének való voltát („kéthetente egyáltalán nincs tanulás...”) az alperes a perben nem bizonyította. A második kitétel vonatkozásában pedig elhallgatta azt a lényeges tényállási elemet, hogy az adott hétvégén a felperes jogosult és egyben köteles volt a gyerekekkel való kapcsolattartásra, melyet éppen ő és olyan indokkal hiúsított meg (tanulási kötelezettség, jégkorong edzés vagy verseny), melyek minden hétvégén felmerülnek. A kapcsolattartást rendező bírósági ítélet részleteinek ismertetése hiányában az alperes valós tényeket, véleménynyilvánítással átszóttan közölt, azokat megtévesztő módon csoportosította, mely emiatt az olvasók számára téves következtetés levonására adhat alapot.

A fentiekre tekintettel a Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdése a) pontja alattiak szerint megállapította a jogsértés elkövetését, a Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdése b) pontja alapján - mivel a jogsértés ismétlődése nem zárható ki - eltiltotta az alperest a további jogsértéstől, és Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdése c) pontja alapján elégtétel adására kötelezte őt, míg a felperes sérelemdíj iránti kérelmét - az alkalmazott objektív szankciókra figyelemmel és a jogsértés jellegét és súlyát is értékelve - elutasította.

A peres felek perköltségéről a felperes 80 %-os pernyertessége alapulvételével határozott.

* * *

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a felperesi kereset elutasítása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést.

Kifogásolta, hogy a keresetlevélen kívül a felperes egyéb nyilatkozatait nem ismerhette meg. Az első tárgyaláson felhívta a bíróság a felperest nyilatkozattételre, de őt nem értesítette, hogy a felperes adott-e be a felhívásra bármilyen beadványt, azt nem küldte meg a részére, és a tárgyalás jegyzőkönyvét sem kapta meg. Amennyiben pedig a felhívásra a felperes nem nyilatkozott, úgy az elsőfokú bíróságnak a keresetet el kellett volna utasítania.

Az elsőfokú bíróság összemosta a 2017. március 14-ét megelőző hétvégei kapcsolattartást a 2017. január 14-ei kapcsolattartással, az általa benyújtott bizonyítékokat is tévesen értékelte, nem tett eleget bizonyítási indítványainak, így ítélete megalapozatlan.

Az elsőfokú ítéletben foglaltakkal szemben az első kitétel első fele („Nálunk apás hétvége volt”) igazolt, ugyanis a bíróság számára is ismert tényeket nem kell bizonyítani, így az is evidencia, hogy minden páros hétvégén apai kapcsolattartás van.

Azon véleményét, hogy az apai kapcsolattartás alkalmával a gyermekek nem tanulnak, mert az apa ilyesmire nem hajlandó ugyancsak valós tények alapozzák meg, melyeket jegyzőkönyv részletekkel (az apai nagymama tanúvallomásával) támasztott alá. A sérelmezett második kitétel nem azzal a konkrét tanulnivalóval kapcsolatos, amiből az egész Facebook beszélgetés kiindult, így nem hamisította meg tényeket, kizárólag valós tényeket közölt, melyeket a tárgyaláson bizonyított is. **Kívülállók számára is egyértelmű, hogy nem egyetlen hétvégi kapcsolattartásról beszélt.** Emiatt érthetetlen az ítélet indokolásának 6. oldala első bekezdése, mely pontatlanul hivatkozik egyetlen hétvégére, s nem derül ki belőle, hogy a két érintett hétvége közül melyikre utal és az sem világos az elsőfokú ítélet alapján, hogy milyen hamis látszatot keltett az olvasóban a bejegyzés.

Hozzászólásában teljesen indokolatlan lett volna részleteket idézni a kapcsolattartásról szóló határozatból, a Facebook-on nem erről volt szó, hanem arra reagált, hogy az ő gyerekei miért voltak hanyagok.

A felperesi kereset alapján meghozott ítéletnek a Facebook csoportban való nyilvánosságra hozatala a többi szülőnek jelent kellemetlenséget, akik a gyereküket érintő információk miatt keresik fel az oldalt, így bármely tartalmú ítélet itt történő közzététele bosszantóan nem odaillő lenne a szülők számára, nemhogy korrigálná a felperes sérelmét, hanem erkölcsi megítélését rombolná, hiszen a bagatell dolgok miatt pereskedő ember senkinek sem szimpatikus.

Kérte a 2017. január 16-ai tárgyaláson történő megjelenéssel való költségének megtérítését, és másodfokú eljárási költségeinek megtérítését.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a kapcsolattartási időpontokat nem keverte össze. A gyámhivatal az iskolát az alperesi védekezés tartalma miatt, az alperes önhibájának vizsgálata körében kereste meg, amit az alperes egyértelműen lejáratai célzatú és nem előzmények nélküli Facebook bejegyzésben elhallgatott.

Csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy az ítélőtábla marasztalja az alperest a kereset szerinti sérelemdíjban is.

Az ítélőtábla az elkészett csatlakozó fellebbezést 6/I. sz. végzésével elutasította.

* * *

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A fellebbezéssel érintett körben súlytalan az alperes azon hivatkozása, hogy a keresetlevélén kívül a felperes egyéb nyilatkozatait nem ismerhette meg. (Pp. 3.§. (6) bek.) Az elsőfokú bíróság felhívására a felperes által előterjesztett egyetlen nyilatkozat ugyanis olyan új elemeket nem tartalmazott, amellyel összefüggésben a beadvány közlésének elmaradása jelentőséggel bírna. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére így az ügy érdemi elbírálására kiható eljárási szabálysértés, illetve megalapozatlanság okán nem látott lehetőséget az ítélőtábla, ezért azt érdemben bírálta felül.

Az ítélőtábla, az elsőfokú ítélet (sérelemdíj vonatkozásában) a keresetet elutasító rendelkezéseit felperesi fellebbezés (határidőben előterjesztett csatlakozó fellebbezés) hiányában a Pp. 253. §-a (3) bekezdése alapján nem bírálta felül.

A felülbírálattal érintett körben az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntése - túlnyomórészt annak indoklására is kiterjedően - is helytálló, azt az ítélőtábla csak az alábbi körben helyesbíti.

Kiemeli az ítélőtábla - tisztázandó a jogvita kereteit-, hogy - ítéletének rendelkező részéből is kitűnően - az elsőfokú bíróság az első kitétel tényállításnak minősített első fele alatt nem azt a nyilatkozatrészt értette, hogy „Nálunk apás hétvége volt”, hanem azt a szövegrészt, hogy „Kéthetente egyáltalán nincs tanulás.”, s annak folytatását, az első kitétel második felét („Mert az apa ilyesmire nem hajlandó”) minősítette véleménynyilvánításnak.

Az ítélet tábla álláspontja szerint azonban a teljes első kitétel - annak mindkét fordulata - egyetlen tényállítást fejez ki, mely szerint az apai kapcsolattartással érintett páros hétvégeken az apa miatt nem készülnek a közös gyermekek, melynek valóságtartalma nem bizonyított. Az elsőfokú bíróság a 7. sorszám alatti jegyzőkönyvbe foglaltak szerint helyesen tájékoztatta a peres feleket a perben irányadó bizonyítási teherről, ezen belül arról, hogy az alperesnek kell bizonyítania a sérelmezett kitételekben állítottak való voltát.

Annak tényét, hogy a gyermekek nem tanulnak a kapcsolattartások alatt - különösen pedig azt, hogy a felperes hibájából nem készülnek - az alperes által csatolt jegyzőkönyvek nem igazolják. Az alperes védekezése a nagyszülők nyilatkozatának téves értelmezésén alapul, azokból nem vonható le olyan következtetés, melyből az állapítható meg, hogy a gyermekek ekkor nem tanulnak. Inkább éppen ennek ellenkezője merül fel a nyilatkozatok kapcsán. (Az apai nagypapa vallomása szerint.: „Valamikor olyan sokat kell gyakorolni, hogy az elveszi az időt az apjuktól" „A leckét megcsinálják, így is a plusz feladatot, húzták az orrukat, de megcsinálják") Az apai nagymama vallomásának helyes értelme pedig az, hogy álláspontja szerint az anya a plusz gyakorlás előírásával nem a tényleges tananyag elsajátítását célozza, csupán az apai kapcsolattartást kívánja kontrolálni.

A másodikként sérelmezett kitélet helyesen találta jó hírnevet sértőnek az elsőfokú bíróság. Ugyan az apa kezdeményezte a gyámhatóság eljárását, de a peradatok nem igazolják azt, hogy ő terjesztett elő indítványt az iskola megkeresése iránt is, azt tisztázandó, hogy a 2017. január 14-15-ei kapcsolattartás valóban a félévi témazárók miatt maradt-e el. Az eljárás lényeges részleteinek elhallgatása (az alperes milyen indokkal zárkózott el a kapcsolattartás biztosításától, mivel érvelt az eljárás során ami miatt az iskola megkeresése indokoltá vált) pedig azt a hamis látszatot keltik, hogy a gyermekek tanulmányaival egyébként sem törődő apa a kapcsolattartás kérdését a félévi témazárók elé helyezve maga kérte az iskola hatóság általi megkeresését.

A fentiekre tekintettel helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szülőtársak viszonylatában az alperesi Facebook bejegyzés alkalmas volt a felperes jó hírnevének megsértésre.

A felek elmérgesedett viszonyát is figyelembe véve -az elsőfokú bíróság helyesen rendelkezett - a jogsértés megállapítását túlmenően - a további objektív személyiségi jogvédelmi szankciók, így az eltiltás alkalmazásáról is. Nem osztja az ítélet tábla az alperesi fellebbezés azon érvelését sem, hogy az ítélet rendelkező részének közzététele a felperes lejáratásához vezetne a szülőtársak előtt.

A Pp. 79. §-a (1) bekezdése értelmében a bíróság a perköltség összegét a fél által előadott és a szükséghez képest igazolt adatok figyelembevételével állapítja meg, a fél javára az általa felszámítottnál több perköltséget megállapítani nem lehet. Ha a fél a költségeket nem számította fel, vagy nem igazolta, a bíróság a perköltséget a per egyéb adatai alapján hivatalból határozza meg. Az alperes a 2018. január 16. napján tartott tárgyaláson útiköltség igényét ugyan jelezte, azonban - noha azt vállalta - az utazáshoz igénybevett személygépkocsi forgalmi engedélyét felmutatni nem tudta, s azt pótlólag sem csatolta, s költségigényét összecszerűen sem jelölte meg. Ezen adatok hiányában helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor nem rendelkezett az alperes pernyertességére eső arányban a felperes elsőfokú perköltségben történő marasztalásáról.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. §-a (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperes a másodfokú eljárásban a fellebbezésével kapcsolatosan felmerült költségeit a Pp. 78. §-a (1) bekezdése alapján maga viseli.

A személyes költségmentességben részesült felperes pártfogó ügyvédjének díjáról a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján a díj összegének meghatározása nélkül - csak azt kell a bíróságnak megállapítani, hogy az milyen arányban, melyik fél terhére esik. Annak viseléséről - a félnek biztosított költségkedvezmény tartalmától függően - a Kormányhivatal fog határozni. (Ezt az álláspontot foglalta el a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2012. február 22. és 24. napján tartott Országos Tanácskozása; BH 2012/5. szám)

A tárgyi illeték feljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megtérítésére az eredménytelenül fellebbező alperes köteles a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a (2) bekezdése és 15. §-a (1) és (3) bekezdése alapján.

Győr, 2018. szeptember 13.

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó